

Н. М. СОЛОГУБ
ТАТИ, ТАТИВ ЧИ ТАТА, ТАТ?

У живій розмовній практиці рідко вживається множина від іменника *тато*. Іван Петрович Пасемко з Києва категорично заперечує форми множини *тата, тат*, наведені в словнику-довіднику «Українська літературна вимова і наголос». На його думку, утворюючи множину від слова *тато*, аналогії треба шукати не в іменниках середнього роду *місто* — *міста, міст, гальмо* — *гальма, гальм*, а в назвах істот чоловічого роду типу *батько* — *батьки, батьків*. Тов. Пасемко чув форми *тати, татів* ще в дитинстві: «Якось моя мама, пам'ятаю, повернувшись із батьківських зборів, сказала: «Нині в класі були одні тати...». А ще він натрапив на таку форму в Дрогобицькій газеті «Радянське слово», де була опублікована замітка «Спасибі, вчителько»: «Марія Григорівна не тільки знає своїх учнів у школі, а цікавиться їхнім життям вдома, розпитує про сестричок і братиків, про здоров'я мамів і татів, і якщо потрібно, то прийде на допомогу своїм учням». Отже, в розмовній мові природними є форми множини *тати, татів*, проте наголошують ці слова по-різному: *тати, татів* (цей наголос переважає) і *тати, татів*. Живу мовну практику, очевидно, буде відбито і в майбутніх словникових виданнях та в новому виданні правопису.

Тов. Пасемко слушно звертає увагу на випадки порушення граматичних норм української мови. Наприклад, у перекладі твору Івана Франка з польської трапилася помилка: «Дякую вас, графе, за комплімент!» (Іван Франко. Зібрання творів : У 50 т.— К.: Наук, думка, 1978. — Т. 17. — С 423), треба: *дякую вам*. У тому ж перекладі вжито вислів *згідно тюремних правил* (С. 298) замість правильного *згідно з тюремними правилами*.

У газеті «Прапор комунізму» (10.07. 1988) тов. Пасемко помітив помилку в заголовку статті наукових співробітників «І стали грамоті учить». Українською мовою *вчать грамоти, навчають співів, шиттю* тощо... А газета «Культура і життя» за 19 червня 1988 р. взагалі надрукувала дивну фразу: «Стоїть, мовчить, такими очима на мати дивиться». «Тільки не подумайте, шановні читачі,— пише І. П. Пасемко, — що це було в спортзалі і там лежали на підлозі мати. Ні, це була найдорожча у світі людина, дорога матуся, і українською мовою треба було сказати: *такими очима на матір дивиться*».